

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17. Maddesi gereğince herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. İşyeri açma, üretime katılma, servete ve mal varlığına sahip olma ve bu iş yerlerinin korunması ve kişinin maddi ve manevi haklarının korunması devletin en temel görevidir. Bu açıdan bakıldığında küçük ve orta büyüklükteki işletmeler ve çiftçiler devlet tarafından desteklenmeli ve korunmalıdır.

Bugün "Çiftçi Kayıt Sistemi "ne kayıtlı yaklaşık 2 milyonu geçen çiftçilerimiz ve yine sayısı 1 milyon 763 bini bulan esnaf ve sanatkârlarımız, ülke ekonomisinin bel kemiğini oluşturmakta; üretime, istihdama ve ticarete büyük katkılar sunmaktadır.

Türk lirasının hızla değer kaybetmesi, dövizdeki dalgalanmalar, artan enflasyon ve maliyet artışları; çiftçiyi, esnafı ve küçük işletmeleri üretmez hale getirmiştir. Çiftçisi ve esnafı üretemeyen bir ekonomide ekonomik kriz ve dışa bağımlılık kaçınılmazdır.

KOBİ'lerin ve çiftçilerin öncelikli sorunu öz kaynak yetersizliği ve kredi teminindeki güçlüklerden oluşan finansal sorunlardır. Yapısal, yönetim, üretim ve yeni teknolojilere uyum sorunları, düşük kapasiteyle çalışma, tedarik ve stoklama, bilgi desteği ve teknik yardım, taban fiyatları, pazarlama ve rekabet, yeni yatırım yapamama, Gümrük Birliği'ne uyum, yasal düzenlemelerde yetersizlik ve bürokratik engeller gibi sorunlar da esnafın ve çiftçinin yaşadığı diğer problemlerdir.

Plansızca desteklenen AVM'ler küçük esnafı bitme noktasına getirmiştir. Son 2 yılda 176 bin esnaf kepenk kapatmasına neden olmuştur. Son 5 yılda ise türlü sebeplerle yaklaşık 516 bin esnaf iflas etmiştir.

İcralık olan KOBİ'lerin sayısı 2017 sonunda 332.461'e ulaşmıştır.

Küçük işletmelerin batık kredi oranı bir yılda yüzde 60 oranında yükselmiştir.

Esnafın kooperatif aracılığıyla kullandığı borç miktarı 1 yılda yüzde 44 artmıştır.

Ocak 2017 itibarıyla kullandığı KOBİ kredisini ödeyemediği için icra takibine alınan işletme sayısı 314 bin 739'a ulaşmıştır.

Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) verilerine göre;

2018 yılının ilk iki ayında 20.308 esnaf iflas etmiştir.

2002 yılında çiftçinin kullandığı banka kredisi 4 milyar TL iken 2018 yılında bu rakam 101 milyara yükselmiştir.

2018 yılında çiftçinin kullandığı banka kredisi tarımsal destekleme ödemelerinin yedi katına ulaşmıştır.

Rekabet edemeyen, ürününü satamayan, üretemez hale gelen KOBİ'lerin ve çiftçinin ayakta kalabilmesi için ciddi yapısal önlemlerin alınması gerekmektedir.

Ülkemizin nüfusu 82 milyon seviyesine çıkmışken esnaf ve sanatkârın sayısının azalması ve esnafın ve çiftçinin ciddi bir borç yüküne sahip olması, açık bir ekonomik krizin ve üretimsizliğin en temel göstergesidir.

Ekonomik krizden en çok etkilenen kesim olarak çiftçinin ve esnafın borçlarının yeniden yapılandırılması ve desteklenmesi çok önemli bir gerekliliktir. 2017 Ocak ayında çıkartılan "sicil affı" düzenlemesi ne yazık ki çiftçiyi ve küçük ölçekli esnafa rahat bir nefes aldırınamamıştır. Sicil affı düzenlemesi Resmi Gazete'de yayınlanan şekliyle bankaların inisiyatifine bırakılmıştır. Kredilerini ödemekte zorlanan, bankanın icra takibinde olan, ödemeleri nedeniyle kara listeye alınan esnafa ve çiftçiye borç yapılandırması uygulanmamıştır. Anadolu'nun birçok yerinde esnaf ve çiftçi bu aftan yararlanamamıştır. 12,5 milyon kişiye müjde olarak sunulan sicil affı düzenlemesi eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu nedenle kanun metninin yeniden düzenlenmesi ve bankaların borçlu çiftçi ve esnafa yapılandırma fırsatını zorunlu olarak tanınması gerekmektedir. Bankaların sicil affı konusunda zorunlu tutulması keyfi uygulamalara son vererek çiftçiye ve esnafa gerekli desteği sağlayacak niteliktedir.

Meclis önünde kendini yakan vatandaşın tutun da kredi borcunu ödeyemeyip ürününü banka şubesine döken çiftçiye, intihar vakalarına kadar tablo vatandaş açısından iyice kararmaya başlamıştır. Acil önlemler alınmaz ise krizin sonuçları daha da ağır olacaktır.

Yukarıda belirttiğim tüm hususlar doğrultusunda; ülkemizdeki KOBİ'lerin, esnafın ve çiftçinin borçluluk durumu, esnafa ve çiftçiye destek verilirken yaşanan eşitsizlikler, sicil affından yararlanan ve yararlanamayan esnaf ve çiftçi sayısının tespiti; bankaların "sicil affını" ne derece uyguladığının tespiti ve bu doğrultuda; küçük işletmeler, esnaf ve çiftçiye verilecek desteklerin belirlenmesi, borçların yapılandırılması için önümüzdeki dönem TBMM'nin bu konuda yürütmesi gereken faaliyetlerin ortaya çıkarılması ve çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM'nin 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Dr. Ali ŞENER
(2) İstanbul Milletvekili

(1)

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

TBMM İdare Amiri

769 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
3 Murat BAKAN	İzmir	U. Bakan.
4 Tahsin Tarkan	Kocaeli	Tarkan
5 Tanju ÖZCAN	Bolu	Özcan
6 Arhan Sarıbel	Bursa	Sarıbel
7 Sibel ÖZDEMİR	İSTANBUL	Özdemir
8 Utku KARAKÖK	ESKİŞEHİR	U. Karakök
9 Alpay Antmen	Mersin	Alpay Antmen
10 Burak Erbay	Muğla	Burak Erbay
11 Nurhayat Altın Kaya	BURSA	Nurhayat Altın Kaya
12 Mehmet Ali ÇELERİ	İZMİR	Mehmet Ali Çelery
13 GANZE TAŞCIER	ANKARA	Ganze Taşcier
14 Sarker TOPAL	HATAY	Sarker Topal
15 Baha İnli	Osmaniye	Baha İnli
16 Ali ÖZDEMİR	Kahramanmaraş	Ali Özdemir
17 Cengiz GÖKSEL	Mersin	Cengiz Göksel
18 Suzan Şahin	Hatay	Suzan Şahin
19 Seyit TORUN	Ordu	Seyit Torun
20 Onursal ANGEZEL	İstanbul	Onursal Angezeli
21 Mahmut Tanel	TST	Mahmut Tanel
22 ÖZGÜR ÇELİK	Çankaya	Özgür Çelik

